

A Kúria a Horváth Istvánné dr. Kovács Magdolna ügyvéd által képviselt ... Zrt. (helyesen: ... Zrt.,) felperesnek a dr. Tordai Ildikó ügyvéd által képviselt Nemzeti Munkaügyi Hivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság (mint az Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Főfelügyelőség jogutóda) alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt megindított és a Győri Munkaügyi Bíróság 3.M.107/2009/49. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett határozat ellen az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Győri Munkaügyi Bíróság 3.M.107/2009/49. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek tizenöt nap alatt 10.000 (tízezer) forint és 2700 (kettőezer-hétszáz) forint Áfa felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak - felhívásra - 36.000 (harminchatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a felperes ...i munkavégzési területén a ... Kft. négy fő munkavállalója - mint alvállalkozó - az 1-11-ig terjedő 20kV feszültségű cellák folyosói, a munkatér megvilágítására szolgáló 230V feszültségű villamosrendszer kiépítési munkálatait végezte. 2008. június 5-én ... a cellákkal szemben lévő falon található kábelcsatornába a kötöző dobozokba rögzítette a vezetékeket, amikor a rajta lévő ruházata kigyulladt és a létráról leesett. A mentők az újraélesztését követően kórházba szállították, ahol 2008. október 22-én a elhunyt.

Az alperesi jogelőd elsőfokú hatósága a 2008. június 9-én kelt számú elsőfokú határozatával a felperes ...i alállomásának épületében a 230V-os munkatéri megvilágítás szerelési munkálatait a megfelelő biztonsági intézkedések hiányában, mint veszélyes tevékenységet felfüggesztette.

A határozat indokolásában megállapította, hogy ...t a tevékenység végzése közben a 20kW feszültségű rendszerről áramütés érte. A

felperes eljárása nem felelt meg az MSZ 1585:2011. Erősáramú Üzemi Szabályzat 6.4.1.1. pontjában előírtaknak, amely szerint a munkavégzést váltakozó áram esetén 50V-nál, egyenáram esetén 120V-nál nagyobb névleges feszültségű, feszültség alatt álló részek közelében csak akkor szabad folytatni, ha biztonsági intézkedések megakadályozzák azok érintését, vagy a veszélyes övezet elérését. A határozat indokolása szerint a tevékenység közvetlenül veszélyeztette a munkaterületen dolgozókat.

A felperes fellebbezése folytán eljáró jogelőd másodfokú hatóság a 2008. szeptember 11-én kelt számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

Indokolása szerint a felperes és a ... Kft. között a kivitelezésre elkészített úgynevezett organizációs jegyzőkönyv 8. oldalán rögzítésre került, hogy a munkavégzés során az üzemelő készülékek megközelítése is életveszélyes, ezért a feszültség alatt álló részek szabad kézzel, segédeszközzel vagy géppel történő megközelítése legfeljebb kettő méter távolságig engedélyezett, ezen belül tilos. Ezek a feltételek a 2008. június 5-én végzett munka esetében nem voltak megvalósíthatók, mert a feszültség alatt álló sín a védő fémkerítéstől csupán 54,5 cm-re, a védőkerítés felső széle a fali tartókonzoltól pedig 58 cm távolságra volt. A létráról történő munkavégzés ebből következően kizárólag a 2 méteres zónán belül történhetett, a sérült munkavállaló a létra használata közben a fejével, valamint a kezével behatolhatott a közelítési övezetbe. Rögzítette a határozat, hogy az organizációs jegyzőkönyv két méteres zónán belül kötelezővé tette a feszültségmentesítést, amely jelen esetben nem valósult meg.

A másodfokú határozat szerint a felperes helytállóan hivatkozott a fellebbezésében arra, hogy a határozat meghozatalakor nem volt bizonyítható az, hogy ...t munkavégzés közben a 20kV feszültségű rendszerből érte áramütés. Ennek azonban a felfüggesztő határozat szempontjából nem volt jelentősége, csupán az áramütés tényének, amelyet dr. ... szakorvos tanúmeghallgatása, továbbá a ... Megyei ... Kórház kórlapja is igazolt. Megállapította, hogy a felperes azon túl, hogy nem tartotta be az organizációs jegyzőkönyvben, illetőleg a munkaterület átadása-átvétele jegyzőkönyvben foglaltakat, meg is tévesztette az alvállalkozó céget azzal, hogy a munkaterület feszültségmentesített, mert ez nem valósult meg. Álláspontja szerint a tények azt mutatták, hogy a munkaterület átadása-átvétele jegyzőkönyvben foglaltak megvalósítása nem történt meg, ezért a szerelők veszélyes körülmények között végezték a tevékenységüket, amelyet a felperes által kijelölt szerelési felügyelő is megtűrt. A veszélyes körülmények közötti munkavégzést az a tény is bizonyítja, hogy a munkavégzés során áramütéses baleset következett be. Az eljáró felügyelő ezért a munkavédelmi törvény 84. § (1) bekezdés g)

pontjában foglalt jogkörénél fogva megalapozottan függesztette fel a tevékenység folytatását.

A felperes a keresetében a másodfokú határozat hatályon kívül helyezését, továbbá az alperes perköltségben való marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy a meghozott határozatok téves jogalapon nyugszanak. Az elsőfokú határozat a 20kV-os áramütés indokával függesztette fel a további munkavégzést, holott az eljárás során beszerzett szakvélemény ennek lehetőségét kizárta. Érvelése szerint a másodfokú határozat azért volt megalapozatlan, mert azt állította, hogy a munkavégzés a 20kV-os alállomás feszültség alatt lévő részeinek a veszélyes zónáján belül, illetve az abba való bejutás kizárása nélkül történt, ezt azonban a felperes feltételezésnek, nem pedig bizonyított ténynek tartotta. A másodfokú határozat minden bizonyíték nélkül állítja, hogy a balesetet villamos áramütés okozta, és ennek alapján állapítja meg, hogy veszélyes munkavégzés történt az adott területen. A kórházi vizsgálatok a balesetes égési sérüléseket lehetségesnek tűnő áramjegyként ítélték meg, ezt azonban a későbbi vizsgálatok kizárták.

A Győri Munkaügyi Bíróság a 3.M.107/2009/49. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, és kötelezte 376.000 forint költség, 80.000 forint + Áfa perköltség és 16.500 forint eljárási illeték megfizetésére.

A munkaügyi bíróság az ítélete indokolásában hivatkozott a bírósági eljárás során kirendelt ... igazságügyi műszaki szakértő véleményére, valamint személyes előadására. A szakvélemény érvelése szerint a munkavédelmi törvény 84. § (1) bekezdés g) pontja szerinti - a tevékenység felfüggesztésére irányuló - alperesi intézkedés jogszerűnek volt tekinthető, mert annak meghozatalakor, illetőleg írásba foglalásakor a bekövetkezett baleset körülményei nem kerültek pontosan tisztázásra. A határozat meghozatalakor elengedő volt a hivatkozott szabvány idézése. A szakértő véleménye szerint az alperes a felfüggesztő határozat indokolási részében tévedett akkor, amikor a munkaterület átadásával kapcsolatos megtévesztő feszültségmentesítésre hivatkozott, azonban ezen tévedés érdemben a határozat jogszerűségét nem befolyásolta. A szakértő a személyes meghallgatásakor előadta, hogy nem kizárható, mely szerint ... balesete villamos eredetű volt, mert ezt a megállapítást a Műszaki Egyetem vizsgálata is alátámasztotta. Annak pontos okát azonban megmondani nem tudta, de állította, hogy a becsatolt fényképfelvételeken a fémen található látható áramjegyek alapján a baleset bekövetkezésében a villamosenergia szerepe nem zárható ki. Megállapította, hogy a tudomány mai állása szerint ezen a rácson 20kV-ról közvetlenül nem érhetne áramütés ...t.

A szakvélemény megállapításai alapján a bíróság álláspontja szerint

az alperes jogszerűen járt el, amikor ... 2008. június 5. napján bekövetkezett munkabalesetkor 17 óra 50 perctől a hiányosság megszüntetéséig, a 230V-os munkatéri megvilágítás szerelési munkálatait a megfelelő biztonsági intézkedések hiányában, mint veszélyes tevékenységet felfüggesztette. Ez a határozat mindaddig jogszerű volt, amíg a baleset okát nem tisztázták, és a szakértői vélemények alapján esetlegesen feltárt hiányosságokat nem szüntették meg. Érvelése szerint a baleset bekövetkezésekor sem a felperes, sem pedig az alperes részéről nem volt kizárható az áramütés ténye, a sérülést ugyanis egyértelműen égés okozta, az elhunynál rövid időn belül eszméletvesztés, kómás állapot, szívleállás, légzésfunkció csökkenés következett be, amelyek az áramütés jellemző tünetei.

A bíróság a másodfokú határozattal egyezően megállapította, hogy a 20kV-os rendszerről való áramütés nem bizonyított, ezért az alperes határozatának indokolása megtévesztő lehet, de a rendelkező részben foglaltak megalapozottak voltak.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a munkaügyi bíróság új eljárás lefolytatására, továbbá új határozat hozatalára történő utasítását, valamint az alperes perköltségben történő marasztalását kérte.

A felülvizsgálati kérelmében arra hivatkozott, hogy a közigazgatási eljárás során meghozott határozatokat azért támadta meg keresettel a munkaügyi bíróság előtt, mert azok indokolása téves és jogszabálysértő volt, és ezért kérte azok megváltoztatását. A munkaügyi bíróság ítéletében azonban erről nem döntött, arra az álláspontra helyezkedett, hogy a hatóság határozatának indokolásának „megtévesztő” lehet, de a rendelkező részben foglaltak megalapozottak voltak.

A felperes hivatkozott arra, hogy az alperes munkavégzés felfüggesztésére vonatkozó döntését a per során nem vitatta, azt maga is elfogadta, továbbá a kiszabott 1.500.000 forintos bírságot is megfizette. A határozat indokolásában foglaltakat azonban nem tudta elfogadni, mely szerint a baleset bekövetkezésének az oka az volt, hogy a felperes mulasztása folytán érte áramütés az alállomáson dolgozó személyt. Érvelése szerint a perbeli esetben nem a munkavégzés felfüggesztésének vagy a bírság kifizetésének van jelentősége, hanem annak, hogy mi volt néhai ... halálának közvetlen oka, amelyet sem a hatóság, sem pedig a bírósági eljárás nem derített fel.

Állította, hogy a szakvéleményekből megállapítható, mely szerint az áramütésnek vagy a villamosív miatti égési sérülésnek nem lehet halálos következménye, mert azok élettanilag teljesen más hatást váltanak ki. Vitatta továbbá azt is, hogy a munkát végző néhai

...t, illetve munkatársait megtévesztette avval, hogy feszültségmentes munkahelyet adott át számukra, mert az alvállalkozó tisztában volt a munkavégzés körülményeivel.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását, valamint a felperes perköltségben történő marasztalását kérte.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Pp. 339/A. §-a szerint a bíróság a közigazgatási határozatot - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a meghozatalakor alkalmazandó jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálja felül.

A felperes a keresetében és a felülvizsgálati kérelmében sem vitatta, hogy az alperes első és másodfokú határozatában jogszerűen függesztette fel a munkavégzést az adott ...i munkaterületen, csupán a határozatokban foglalt indokolást sérelmezte.

A munkaügyi bíróság az ítéletében helytállóan állapította meg, hogy a közigazgatási határozatban foglalt rendelkezés a munkavégzés felfüggesztésére vonatkozóan a meghozatala időpontjában megalapozott volt. Helyes jogi érvelése szerint a felfüggesztő határozat mindaddig jogszerűnek volt tekinthető, ameddig a baleset oka pontosan nem került tisztázásra, valamint a szakértői vélemények alapján esetlegesen feltárt hiányosságokat meg nem szüntették. A 20kV-os áramütés tényét már a másodfokú határozat indokolása is mellőzte, azonban a bírósági eljárásban kirendelt szakértő véleménye sem zárta ki az egyéb áramütés tényét a fémen, valamint a sérült testen lévő áramjegyek alapján.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében alappal sérelmezte a meghozott határozatokban a halálos kimenetelű munkahelyi baleset okával kapcsolatos indokolásokat, mert a perbeli esetben az eljárás tárgya nem az alperes esetleges szabályszegése és ennek következtében fennálló bírság fizetési kötelezettsége, továbbá nem a sérült hozzátartozóival szemben fennálló kártérítési felelőssége volt, csupán az adott szerelési tevékenység végzése felfüggesztése megalapozottsága kérdésében kellett döntést hozni. A veszélyes körülmények között bekövetkezett halálos baleset pedig önmagában megalapozta az alperesi jogelőd döntését.

A munkaügyi bíróság helytállóan rögzítette, mely szerint a közigazgatási határozatok rendelkező részében foglalt munkavégzés felfüggesztése a döntés meghozatala időpontjában a a baleset

tisztázatlansága miatt indokolt volt, emiatt jogszerűen utasította el a felperes keresetét.

A fentiek alapján a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte perköltség megfizetésére.

Budapest, 2012. május 16.

*Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró,
Sipőczné dr. Tánczos Rita s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

bíróági tisztviselő